

advokát. K návrhu žalobce vynesl procesní soud první stolice rozsudek pro zmeškání. Odvolací soud zrušil tento rozsudek a uložil prvnímu soudu, by vyčkaje pravomoci, znovu ve věci jednal a ji rozhodl. Důvody: Zákon neustanovuje určitých následku pro zmeškání v případě, když strana se da zastupovati ve sporu, jehož předmět převyšuje 2000 Kč, zmocněncea, který není advokátem (§ 27 c. ř. s.). Otázka, jak soudu jest v takovém případě postupovati, musí se proto řešiti podle zásad, ze kterých zákonodárce vychází v obdobných případech. Tu nelze seznati, že zákon snaží se sice zabrániti jednání stran, směřujícímu ku protažování sporného řízení (§ 179, 181, 275, 278, 512, 523 c. ř. s.), že však jinak poskytuje straně, která v takovém úmyslu nejedná, možnost, uvarovati se následku, které jí vznikly nedopatřením, jež lze bez dalšího prutahu opravit (§ 6, 37, 38, 84, 85, 185, 477 čís. 5 c. r. s.). Vzhledem k tomuto právnímu stanovisku nelze uznati za správné vynesení rozsudku pro zmeškání proti straně, která poslala k jednání zmocněnce, řádnou plnou mocí vykázaného, byť nebyl advokátem. Soud první stolice měl straně žalované, upozorniv ji na případné právní následky, udělení krátké lhůty umožniti, aby tuto vaši zastupování odstranila, což se bez obtíže mohlo státi v nejkratší době, poněvadž žalované družstvo má své sídlo v místě okresního soudu. Straně žalované byla proto nezákonným postupem odňata možnost na soude pojednavati (§ 477 čís. 4 c. ř. s.).

Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Napadené rozhodnutí je správně odůvodněno. Soudní praxe sdílí stanovisko o lvolacího soudu. To vyslovil bývalý c. k. nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 19. května 1903, čís. 17402 úř. sb. čís. 698 a ze dne 3. dubna 1918 R I 76 18, Gerichtshalle str. 272, Časopis pro právní a státní vědu, str. 147. V případě relativního nuceného zastupování advokátem (§ 29 c. ř. s.) nemá býti vydán rozsudek pro zmeškání, dostaví-li se za stranu jiný plnomocník než advokát, nýbrž má býti postupováno dle §u 185 c. ř. s. Pro přísnější názor, že v takovém případě nastávají následky zmeškání (Pollak: System des öster. Zivilprozessrechtes str. 168, Neumann, Komentář k c. r. s., 3. vyd., str. 531) není ani zákonem ani praktických důvodů.

Čís. 2684.

Společnost dle občanského zákoníka nemá jako taková způsobilosti ku sporu, jež přísluší pouze sdruživším se jednotlivcům.

Rízení o žalobě, zadané jménem takovéto společnosti, jest zmatečným, třebaže společnost byla zastupována soudně zřízeným opatrovníkem.

(Rozh. ze dne 30. května 1923, Rv II 610 22.)

Zalobce Dra Bedricha T-a, soudně ustanoveného opatrovníka tak zvaně Genossenschaft der Pferdebesitzer des Gablonz-Tannwalder Bezirkes, proti Antonínu V-ovi, procesní soud první stolice

vyhověl, o d v o l a c í s o u d j i zamítl. D ů v o d y: Odvolatel namítá, že žalující společenstvo se žalovaným smlouvy neuzavřelo a ani plachet ani peněz mu neodevzdalo, a že z téhož duvodu též Dr. T. jeho zástupcem (opatrovníkem) býti nemůže. V tomto směru jest odvolání odůvodněno. Dle §u 8 zákona ze dne 9. dubna 1873 čis. 70 ř. zák. o výdělkových a hospodářských společenstvech neexistuje společenstvo před zápisem do rejstříku společenstev a ručí ti, kdo před zápisem společenstva jednají, osobně. Nelze tudíž o tom mluvit, že společenstvo se žalovaným jednalo a práv vůči němu nabylo. Kdyby se však snad namítlo, že osoby, které zamýšlely utvořit společenstvo, přece tvoří aspoň společnost dle §u 1175 obč. zák., dlužno připomenouti, že při takové společnosti věřiteli a dlužníky vůči třetím osobám jsou jen jednotliví společníci - že taková společnost nemůže žalovati ani žalována býti, nýbrž že žalobci a žalovanými mohou býti jen jednotliví společníci, kteří však v tomto případě nežalují. Nedostává se tudíž žalující straně oprávněnosti ku podání žaloby a měla žaloba již z toho duvodu býti zamítnuta.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů i s předchozím řízením jako zmatečné a odmítl žalobu.

D ů v o d y:

Dle souhlasného přednesu obou stran, jakož i podle spisu okresního soudu v Jablonci n. N. majitelé koní v okrese jabloneckém a tannwaldském hodlali zříditi společenstvo s r. o. pod firmou »Genossenschaft der Pferdebesitzer des Gablonz-Tannwalder Bezirkes«, ale k zápisu tohoto společenstva do rejstříku společenstev nedošlo. To předpokládáno je zřejmě také v rozsudku soudu odvolacího, ač to v něm není výslovně uvedeno. Podle §u 8 zákona o společenstvech ze dne 9. dubna 1873, čis. 70 ř. zák., tudíž uvedené spolčení osob nemá právní jsoucnosti a musí býti posuzováno dle §§ 1175 a násl. obč. zák. Procesní způsobilost podle §u 1 c. ř. s. nelze tedy přiznati onomu sdružení osob, nýbrž toliko fysickým osobám, jež se podle §u 1175 obč. zák. spolčily k účelu tam uvedenému; pouze tyto osoby mohou dle §u 1 c. ř. s. žalovati a žalovány býti, nikoli společenstvo, právně neexistující. Okolnost, že okresní soud v Jablonci n. N. zřídil pro společenstvo »Genossenschaft der Pferdebesitzer des Gablonz-Tannwalder Bezirkes« opatrovníka a že mu vydal i zmocnění k podání žaloby na Antonína V., pokud se týče, že podanou žalobu a vedení sporu dodatečně schválil usnesením ze dne 23. dubna 1922, jest nerozhodna, neboť podle toho, co bylo výše uvedeno, dotyčná usnesení okresního soudu netýkají se opatrovnícké věci osoby fysické, ani osoby právnické, zákonem uznané, odporují tedy podstatnému zákonnému předpisu, že opatrovník může býti zřízen pouze osobám existujícím a způsobilým k právům, a jsou neplatna i nicotna, takže nemají právního účinku. Pakliže, jak v dovolacím spise jest tvrzeno, fysické osoby jednaly jménem uvedeného společenstva a tímto jednáním jejich bylo nabyto jakési jmění, nelze toto jmění pokládati za neosobní majetkovou podstatu, za právnickou osobu, nýbrž náleží toto jmění fysickým osobám, jejichž jednáním anebo v jejichž za-

stoupení bylo ho nabyto. Z toho plyne, že Dr. Bedřich T. nepodal žalobu na Antonína V-a jménem osoby právnické, zákonem uznané a způsobilé státi k soudu podle Šu 1 c. ř. s., ze spisů však nelze také nikterak seznati, zdali žaloba podána byla jménem určitých a kterých fysických osob. Tuto vadu nelze napravit, pročež řízení obou nižších soudů o žalobě Dra T-a a o odvolání žalovaného Antonína V-a, jakož i rozsudky těchto soudů jsou zmatečny podle §§ 6, 7 a 477 čis. 5 c. ř. s. Dle §§ 7, 471 čis. 7, 478 odstavec prvý, 494 a 513 c. ř. s. bylo tedy v hlavní věci rozhodnuto, jak se stalo.

Čís. 2685.

Pouhé označení v nákladním listu »kovový popel« neopravňuje ku použití nižší dopravní sazby.

(Rozh. ze dne 30. května 1923, Rv II 25/23.)

Za vagonové zásilky kovového popele vybral erár od příjemce dovozní dle oddílu B tarifu tř. A sazba 23 a domáhal se napotom nedoplatku, tvrdě, že dovozní bylo omylem vypočteno dle nesprávné sazbové položky a že mělo býti vypočteno dle vyšší sazby tř. I. výjimečného tarifu 3 A. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Na nákladních listech obsahuje sice označení sporného zboží vedle slov »kovový popel« též ještě značku M 14 b, čímž jest poukázáno na položku 14 na str. 106 nákladního tarifu. Tento poukaz jest zbytečným a nesprávným, poněvadž tato položka vztahuje se na mosaz a mosazné odpadky, o které zde nejde. Ostatně i pro mosazné odpadky při zásilkách, 5.000 kg převyšujících, platí sazba podle tř. II., takže také tímto poukazem M 14 b správa dráhy při počítání dovozního nemohla býti v omyl uvedena ohledně toho, jaké sazby má býti použito. V druhé řadě přijdou v úvahu ještě ustanovení nákladního tarifu odd. B, který obsahuje jména, jakými mají býti zásilky označeny, jakož i jednotlivé tarifní třídy, kterých má býti použito. Ve sporném případě jsou směrdatnými tato ustanovení nákladního tarifu: Na stránce 53 nákladního tarifu ze dne 1. ledna 1918 pod položkou 38 pod souborným označením (popel) jsou tato ustanovení: Pod písmenou a) pro popel, obsahující drahé kovy, jest předepsán vyšší tarif dle tř. I., pod položkou ve vz. b) jest uveden dřevěný popel, pod položkou ve vz. c) mosazný popel. Pro tyto oba druhy platí nižší sazba tř. II. Konečně pod písmenou d) stojí, že jde-li o popel, který není uveden v nákladním tarifu, že také pro takovýto popel platí nižší sazba tř. II. Souborné označení popela opatřeno jest značkou (O). Na str. 11 nákladního tarifu stojí, že jsou-li v nákladním tarifu určité druhy zboží uvedeny pod souborným označením, že takovéto souborné označení nepostačuje při označení zásilky na nákladním listě. Nemá-li se počítati nižší sazba tř. I., musí býti zásilka opatřena kromě souborného označení nebo místo souborného označení ještě zvláštním označením podle nákladního tarifu. Pakliže nákladní tarif zvláštního označení neobsahuje, musí býti zásilka opatřena označením, jaké jest v obchodním styku obvyklým, a kromě toho souborným